

ARIADNÉ fonala

2011. november
ingyenes kiadvány

filozófia • kultúra • önkéntesség

A filozófia
világnapja

Bátraknak

Mája játéka

A reneszánsz
reneszánsza

Simon mágus

50 jó tanács
a stressz ellen

Válságforgatókönyv

Az emberi értékekről

fotó: Rusznák György

KÖNYVJELZŐ

„...Mája elrejtí elölünk az igazi titkot: mi vagyunk a földönkívüliek, akiknek két szemük két csillag, és akikben odabenn egy kereső lélek lakozik, aki Mája tük-rén keresztül a végtelent fürkészi.”

Szerző: Delia Steinberg Guzmán

Cím: Mája játéka

Kiadó: Új Akropolisz

Kiadási év: 2011

Terjedelem: 216 oldal

Méret: A5

Ár: 2400 Ft

Megrendelhető webáruházunkban:
www.orokszepseg.hu
vagy megvásárolható az Új Akropolisz központjaiban.

ARIADNÉ FONALA

Terjesztési helyek országsszerte

Az Új Akropolisz fővárosi és vidéki központjaiban

További kiemelt helyszínek

A fővárosban:

- BME, ELTE, Corvinus Egyetem
- Magyar Nemzeti Múzeum
- Művész mozi, Puskin mozi, Toldi mozi
- Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár

Országosan:

- Eger: Prana Outdoor Túrabolt
- Győr: Galgóczi Erzsébet Városi Könyvtár
- Pécs: a Pécsi Kulturális Központ Információs Irodája
- Szeged: Somogyi Könyvtár
- Székesfehérvár: Ribillió Kávéház

Kiadja az Új Akropolisz Kulturális Közhasznú Egyesület

Megjelenik 1500 példányban

1447 Budapest, Pf. 592 • ariadne@ujakropolisz.hu • Tel./fax: 1/334-2756

DELIA
STEINBERG
GUZMÁN

MÁJA JÁTÉKAI

AZ ÚJ AKROPOLISZ KÖNYVTÁRA

Mája ősi indiai istennő, a káprázat, a látszatvilág szimbóluma, a világ mulandóságát testesíti meg. Illúzióról beszélünk, mert Mája játszik az érzékeinkkel, és állandónak mutatja a mulékony anyagot, az ingadozó érzéseket és véleményeket, hétköznapiaink óriásinak tűnő gondjait. Csalfán kimondatja velünk a „soha” és az „örök” szavakat, holott magunk is sejtjük, hogy minden egyes pillanat mögött már ott várakozik a változás.

De ne hibáztassuk az istennőt. Mája azért játszik, hogy felébressze bennünk a kérdező embert, aki nem elégszik meg a látszattal, és az okok után kutat, a tünékeny mögött a maradókat keresi. Az író a könyv rövid, elgondolkodtató elmélkedésein keresztül arra tanít, hogy legyen bátorságunk kérdezni és fellebbenteni a fátylat, amellyel a természet elrejtí titkait az emberi szemek elől.

A filozófia világnapját

először 2002. november 21-én ünnepelték meg, az UNESCO főigazgatója, Macuura Kóicsiró kezdeményezésére.

Ekkor jelölték ki a filozófia világnapjának minden november harmadik csütörtökét.

2007-től a filozófiai gondolkodást serkentő programjaival az Új Akropolisz Filozófiai Iskola is

csatlakozott a nemzetközi kezdeményezéshez.

Macuura Kóicsiró akkori nyilatkozatából idézzük:

„Sokan megkérdezik, hogy miért terjeszti az UNESCO a filozófiát. Erre a következő a válaszom: hogyan is tudna az UNESCO, az ENSZ intellektuális és etikai jobbkeze úgy működni, ha nem ösztönözné a filozófiai gondolkodást, amely a demokrácia, az emberi jogok és az igazságos társadalom alapja? Hogy is lehetne másként megerősíteni a békés együttélés stabil alapját?

A filozófia szó jelentése: *a bölcsesség szeretete*. Bár más-más kultúrákban a kifejezés sajátos árnyalatot ölthet magára, például *tecugaku* japánul a bölcsesség tantárgya, *falsafa* arabul a bölcsesség tudománya, a gondolkodásról való elmélkedés a különbségek ellenére is az egyéni és kollektív létezés-sel kapcsolatos fő témák és fogalmak körül forog.

A filozófiai gondolkodás a filozófia éltető eleme. Éppen ezt az elgondolkodást, elemzést, kérdezést – legyen szó olyan fogalmakról, amelyeket biztosra veszünk, olyan nézetekről, amelyeket megőrlt az idő vasfoga, vagy az akár már megkövesedett mintákról – szeretném támogatni és terjeszteni a filozófia első világnapja alkalmából, amelyet az UNESCO szervezésében több mint 50 országban előadásokkal, vitafórumokkal és a hozzájuk kapcsolódó tevékenységekkel ünnepünk meg. [...]

Manapság nagyobb szükségünk van rá, mint valaha, hogy világszerte kölcsönösen megismerjük és megértsük a szellemi hagyományokat, hogy ezzel megszülessen a párbeszéd és a kölcsönös tisztelet a világ népei között. Fordítsunk időt arra, hogy ezen a napon megünnepeljük a filozófia egyetemességét. A bölcsesség szeretete minden kultúrához hozzátartozik, és része az emberiség szellemi örökségének. A filozófia világnapjának megünnepelésével az UNESCO-ban is fel szeretném hívni a figyelmet a filozófia fontosságára és társadalmi jelentőségére.

Fordítsuk ezt a napot arra, hogy elgondolkodjunk mindarról, amit teszünk; hogyan járunk el dolgokban, és miért nem cselekszünk másképpen. Vizsgáljuk meg mindennapi szokásainkat, figyeljük meg jól azt a férfit vagy azt a nőt, akivé lettünk. Világítsuk meg elménkben a „másokról” alkotott képünk sötét foltjait. Itt az idő, hogy elgondolkodjunk tetteink erkölcsi következményeiről és döntéseink akaratlan hatásairól. Ösztönözzük a fiatalokat arra, hogy bátran keressenek új válaszokat világunk kihívásaira, és tárják fel a jog- és igazságszolgáltató rendszereink hiányosságait. Gondolkodjunk ma filozófusként.

A mai világban, ahol a tetteket nem feltétlenül előzi meg a gondolat, fordítsuk ezt a napot a gondolkodásra, kérdezésre és keresésre, túlszárnyalva feltételezett tudásunk határait.”

fotó: Hartwig Kopp-Delaney

BÁTRAKNAK

Egyszer majd eljön az idő, amikor az érényekről beszélgetni már nem lesz idejét-múlt dolog, hanem valóságossá és olyan szükségletté válik, amelyet egyre több úttörő ember vall magáénak. Ezért érdemes kitérni a bátorság érényére.

Bátorságból ugyanis általában kevés van, de legalábbis vészesen kiszorítja az erőszak, a sértegetés, a cinizmus és a kötekedés, amit a sokaság – a cinkostársak, a társadalom, a szokások, a divat – is támogat.

Ezt tetézi saját bizonytalanságunk is, amelyben a törékeny és félénk emberekkel osztozunk, akiknek megint csak nem kenyere a bátorság.

Hiányzik a személyes, egyéni bátorság, amely a szívben születik és a legteljesebb békesség jellemzi.

Hiányzik a lélek mély meggyőződéseiből fakadó erő, amely önbizalmat kölcsönöz, miközben szemernyt sem hagy alább a mások iránti tisztelet. A bátor ember nem takarózik mások gyengeségeivel és nem számít a többség jóváhagyására. Számára a saját lelkiismerete többet nyom a latba, és ezzel az erővel igyekszik segíteni mindazoknak, akik erre rászorulnak.

Mindennél jobban azonban a legfőbb bátorság hiányzik: amikor az ember önmagával száll

szembe, hogy megismerje önmagát, megkülönböztesse érényeit a hibáitól, és az előbbieket gondolja, az utóbbiakat pedig kigyomlálja. Hiányzik a bátorság ereje, hogy az ember egyedül tudjon maradni önmagával, levesse álarcait és elfogadja magát olyannak, amilyen. Erre alapozva olyan életmódot és cselekvési formát alakíthat ki, amelynek segítségével megvalósíthatja mindazt, amit önmaga és a világ számára is a legjobbnak gondol.

Így a bátorság az egyik nélkülözhetetlen tulajdonságává válik a filozófusnak, a bölcsesség keresőjének, akinek szüksége van erre a különleges szellemi erőre, hogy belső és külső kapukat nyithasson ki. Hogy is kísérlethetné meg az ember felfedezni a világot és annak törvényeit bátorság nélkül? Hogy is mehetné át az élet próbáin bátorság nélkül? Hogyan is győzhetné le önmagát bátorság nélkül? A filozófus tehát saját magán kezdi a bátorságot, és amikor sikerül megszilárdítania ezt az érényt, akkor az élet bármelyik helyzetében élni tud vele, legyenek azok egyéniek vagy másokkal kapcsolatosak.

Ez olyan kihívás, amelyet a természeti filozófia fogalmaz meg, és a mindenkori embernek, így a mai kor emberének is szól: fejleszd a bátorságot, hogy Élj és Tudj. Ezt csak a bátrak fogadják el.

Delia Steinberg Guzmán

„Mily kegyetlen a kétely! Az ember a definíció sarja, ezért mindig egyértelmű dolgokra vágyik; a két meghatározott dolog közötti űrt szörnyűséges szakadéknak éli meg.”

„Hiába tesz szert valaki egy darab földre, ha előtte nem fénylett benne az ég egy darabkája. Felcicomázhatja ugyan magát csillogással, de sosem lesz teljes emberré.”

„A középszerű értékek azért jelentenek veszélyt, mert megtűnjük őket; mivel nem teljesen rosszak, nem váltanak ki ellenkezést, és így továbbra is markában tart a középszerűség tehetetlensége.”

„Az emberi értékek kerültek válságba korunkban, ezért az emberek szívét kell megújítani – mindenestül.”

„A hősiesség az, ha nemcsak ép, hanem törött fegyverrel is vállaljuk a harcot.”

„A történelem kerekét nem a szavak mozdtítják előre, hanem a tettek és teljesítmények.”

„Az emberek elfeledkeztek arról, hogy a két kezük munkájával is imádkozhatnak, és a miénkhez hasonló korban az önzetlen cselekvés sokkal jobban megtisztít, mint a pusztá szájmozgatás.”

„Az éhezők kedvenc témája a kenyér, a rab-szolgáké pedig a szabadság. Akik valóban szabadok, nem beszélnek a szabadságról, hanem megélik.”

„Az, aki távol él a szeretet–bölcesség nagy törvényétől, nincs egyedül, csak éppenséggel rossz társaságba keveredett, szenvedélyek, félelmek, gyűlölködések és más szörnyűséges agyszülemények sokasága veszi körül.”

„Úgy hirdessétek szabadságotokat, hogy természetesen engedelmeskedtek mindannak, ami jó, igaz és szép. Amit ma a többség szabadságnak hív, csupán zavarodottságát tükrözi: megtévesztő és következtelen. Mindaz, amit a szabadságról hisznek, önellentmondáshoz vezet, és így igazolódik, hogy nem egy töről fakadnak, és egyetlen erény helyett sok különböző szenvedélyről és nemtörődömségről szól.”

„Nehogy elvegyék tőlünk a viták a nemeslelkű cselekvés lehetőségét, amely túlmutat személyiségünkön és mindenem, amit magunkra aggattunk.”

JORGE A. LIVRAGA AZ EMBERI ÉRTÉKEKRŐL

fotó:
Oravec Péter

A RENESZÁNSZ RENESZÁNSZA

fotó:
Rusznák György

A reneszánsz előzményei

A 14. századi Európában egymást követték a politikai, vallási, gazdasági, egészségügyi válságok. Többen felismerték, hogy valószínűleg nem a rendszert vagy magát a Teremtőt kell szidni ezért, hanem érdemes elgondolkodni, hogy mit kellene máshogyan gondolni és tenni, hogy kijussanak a hullámvölgyből.

Felismerték, hogy a társadalmi szintű újítások ehhez kevesek. Először az egyes embereknek kell megváltoztatniuk a világszemléletüket és életmódjukat – ráadásul ehhez nem is kell semmi újat kitalálni. Arra jöttek rá ugyanis, hogy már a klasszikus ókori kultúrák is hatalmas tudáskincset halmoztak fel az emberről és a világról. Ha csak annyit tesznek, hogy ezt a tudást felelevenítik és megtanítyják az embereknek, akkor bizonyosan be fog következni az újjászületés, vagyis a reneszánsz.

Ezért az 1340-es évektől Petrarca és követői, az ún. humanisták gyűjteni kezdték az ókori szerzők műveinek Európában itt-ott fennmaradt példányait. Görögül is megtanultak, hogy eredetiben tudják olvasni és le tudják fordítani az ókori filozófus-gigászainak az írásait, és nem utolsósorban ókori mintára lefektették a reneszánsz oktatás-nevelési elveket.

A humanista iskolák és műhelyek kialakulása

Ennek az új irányvonalnak az akkori oktatási rendszer nem felelt meg, ezért a humanisták egyrészt széles körben elindították az elemi képzést, másrészt új, magasabb szintű képzési formákat hoztak létre. Létrejöttek a bentlakásos iskolák, ahol felelevenítették az ókor nagy gondolkodóinak – főként Platónnak, Arisztotelésznek – tanításait, valamint a klasszikus tudományokat. Esményük az új ember-típus, a *homo universalis*, az egyetememes ember volt.

A homo universalis – a teljes ember

Ma szinte lehetetlennek tartjuk azt, hogy egy ember képes legyen egyszerre festőművész, szobrász, feltaláló, filozófus, zenész, építész, irodalmár, természettudós lenni. Pedig ebben a korban nem Leonardo da Vinci volt az egyetlen, aki egy személyben testesítette meg mindezeket. Akkoriban ez nem tűnt ellentmondásnak, mert úgy tartották, hogy aki ismeri a természet törvényeit, az az élet minden területére alkalmazni tudja azokat. Ezért Leonardót sem az egyes formák vagy jelenségek érdekelték, hanem a mögöttük rejlő törvényszerűség.

Örök törvény az is, hogy aki változtatni akar, annak előbb magának is változnia kell. És hogy mivé, milyen módszerrel, milyen képességek megszerzésével kell megváltozni, azt már jól ismerték az ókorban és újra felfedezték a reneszánszban is. Nekünk sem szükséges most feltalálni a spanyolviaszt, hanem amit csak lehet, tanuljuk meg a történelemből. Így is marad épp elég feladatunk. Azoknak, akik nemcsak látják, hogy a társadalmunk szekere kátyúba ragadt, hanem tenni is akarnak azért, hogy a helyzet változzon.

Sztanek Péter

VÁLSÁGFORGATÓKÖNYV...

filozófus-
módra

Válság van. Évek óta halljuk ezt, és már a bőrünkön is érezzük: az eddig megszokott talaj egyre göröngyösebb. Gazdasági és hitelválság van, olvassuk mindennap az újságban. Ám alaposabban megnézve, a pénzügyi hitelválság csak következménye egy jóval korábbi, emberi „hitelválságnak”. Ez a válság az emberi értékek háttérbe szorulásával kezdődött és mára eljutott odáig, hogy az együttérzés, a bizalom és a közösségi szellem szinte teljesen hiányzik. Ez az igazi baj, a pénzügyi válság csupán tünet.

Változni fog az életünk, vagy már meg is változott. No nem arra gondolunk itt, hogy 2008 óta például negyedére esett vissza a világ kokaintermelése, vagy hogy évtizedek óta először csökkenésnek indult az üvegházhatású gázok kibocsátásának üteme. Bár ezek is figyelemre méltó jelek, még mindig kikényszerített változások. Vannak ennél jóval biztatóbb kilátások is. Ha kevesebb anyagi tulajdonunk lesz, elkezdhetjük másfajta kincsekkel körülvenni magunkat: jó barátokkal, jó gondolatokkal, jó tettekkel, jó beszélgetésekkel... és újra megérthetjük a mondást: *„Az igazán jó dolgok vagy ingyenesek vagy megfizethetetlenek”.*

Ha eltűnnek az életünkből a megszokott, biztosnak hitt támaszok, itt a lehetőség, hogy önmagunkban leljünk erősebb, valószínűbb tartópillérekre. Nehéz helyzetekben a bátorság, a kitartás, a leleményesség bizonyulnak a legjobb társnak. Ha megszűnik a nyugodt, biztos élet illúziója, talán könnyebben hozunk meg nehéz döntéseket, és jobban kiállunk önmagunkért, álmainkért és elveinkért.

A válság lehetőség a változásra.

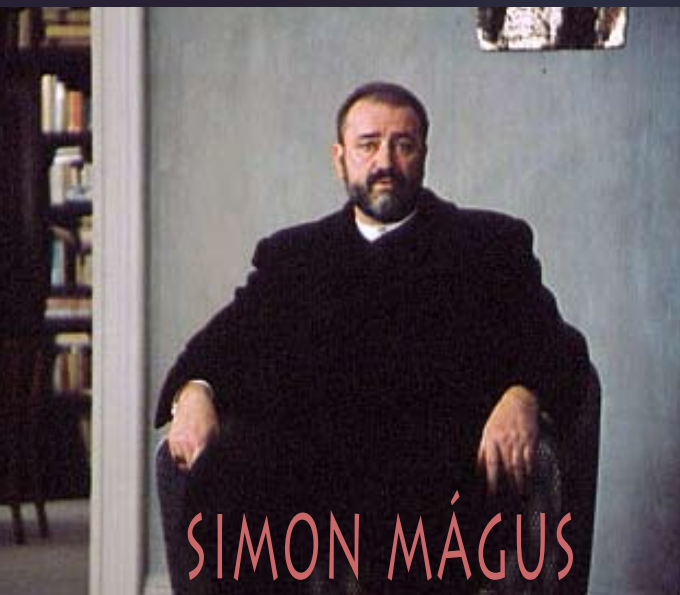
A változás azonban mindig nehéz, és főleg: mindig félelmetes.

Amikor az összes újság az eurózóna összeomlásáról, Izland, Görögország vagy a devizahitelesek „megmentéséről” cikkezik, egész világunk katasztrófásújtotta területnek tűnhet. Eszünkbe juthat a *Titanic* című film, amelynek egyik legmeggrázóbb jelenetében a hajó elsüllyedése után még emberek százai fuldokolnak a jeges vízben. Egyes mentőcsónakok csak félig vannak tele, de nem fordulnak vissza. Nem azért, mert a benne ülők nem akarnak, hanem mert tudják, hogy az életükért küzdő, kétségbeesett emberek őket is lehúznák a víz alá.

Ha fuldoklónak érezzük magunkat – most vagy bármikor –, jó, ha emlékszünk erre: ha mindenki csak magával törődik, esélye sincs a megmenekülésre. Azt azonban érdemes észben tartanunk, hogy globális szempontból nézve, minden bajunkkal együtt, még mindig a kevés épen maradt mentőcsónak egyikében ringatózunk. És ez kivételes helyzetbe hoz bennünket: miénk a döntés lehetősége. Ez nem azt jelenti, hogy itt a világvége, hanem azt, hogy ha a nehéz helyzetek közepe tette mindvégig emberek maradunk, még akár jól is kijöhetünk az egészből!

fotó: Gáspár Ildikó

A Szophia filmklubban ezúttal francia földre kalauzol minket Enyedi Ildikó Simon mágus című munkája.

A film az első néhány képkockát leszámítva mindvégig Párizsban játszódik. Ide érkezik Simon egy bonyolult gyilkossági ügy felderítésére busás fizetségért. Az állomáson azonban új cél, új remény bizsergeti meg a kissé megfáradt, rejtélyes vándor szívét, amikor kimentti a bájos francia lányt, Jeanne-t a peronőrök kezei közül.

A film mindvégig Simon nézőpontjából láttat, így a nézőre is könnyedén átragad az a nyugodt, szemlélődő, kissé álomszerűnek tűnő viszonyulás, amellyel Simon fordul a világ felé. Nem függ az eseményektől, látszólag az időtől sem, nem siet sehová, így lehetősége van megragadni és megfigyelni az apró részletekben rejlő szépséget.

A mágus bűvkörébe kerülve a néző is lassan szemlélővé válik, így a külső eseményekről észrevétlenül kerül át a hangsúly a belső történésekre. Kornis Mihály író ezt úgy fogalmazta meg, hogy a Simon mágust nézni „olyan nyugodalmas érzés mindannyiszor, mintha belealudnék valakinek az álmába, de csodálatosképpen kiismerem magam benne, holott ami történik, tudással terhelt, ez is sugárzik minden pillanatából, a legfontosabbról van benne szó, de egészen egyszerűen...”

- 50 jó tanács a

Kelj fel 15 perccel korábban. Készülj fel a emlékezetedre... mindent írd le. Javítsd meg a pótkulcsaid. Gyakrabban mondd nemet. Légy türelmes a negatív emberekkel. A fontos iratokra vedd ki a nemszeretemed feladatokat. A nagyobb felelősséget re. A problémákat tekintsd kihívásnak. Mosolyogj. Mindennap iktass be egy kevés játékot. Készítsd fel a gőzfürdőt. Higgy magadban. Tekintsd meg a világot. Ne gondold a holnapra, jobb lesz a mai napod az idegenek számára. Pillants fel a csillagokra. Lélegezz fel egy rossz szokásoddal. Tartsd számon az elhalasztott kiválóságokra törekedj, ne a tökéletességre. Munka. Ültess egy fát. Állj fel és nyújtóztasd ki a tagjaidat. Vedd egy új játékot. Tanuld meg megismerni saját magad. Merd meg a határaidat és tudatosítsd őket magadban. Mindennap. Érd be korán a munkahelyedre. Készülj fel a munkába. Menj haza korábban (engedélyesed). Ha van lehetőség. Hagyj fel azzal, hogy mások megmondják neked, hogy meg másokat. Lazíts, oszd be az erődet... a

Szophia filmklub

A filmválasztás sokszínűségére törekszünk, klasszikus és új filmek éppúgy színesítik a palettát, mint magyar vagy nemzetközi alkotások:

Filmvetítések:

Új Akropolisz
Budapest, VIII.,
Rigó u. 6-8.

www.ujakropolisz.hu/filmklub

SIMON MÁGUS (magyar film) • 2011. november 12. szombat, 16.00

JÁKOB LAJTORJÁJA (amerikai film) • 2011. december 10. szombat, 16.00

A MÁSOK ÉLETE (német film) • 2012. január 7. szombat, 16.00

BARAN – (iráni film) • 2012. február 11. szombat, 16.00

Egy újabb izgalmas szál indul el a cselekményben, amikor felbukkan Péter, megidézve az ókori bibliai történetet, Szent Péter és Simon mágus vetélkedését. Péter is mágusnak vallja magát, de féltékeny Simon tudására, ezért kihívja egy „máguspárbajra”.

Számára a megmérettetésben sokkal fontosabb a hírnév, a siker, a mindenáron elérendő győzelem, mint a lélek próbatétele. Évek óta készül erre az eseményre, apró részletekig kidolgozza a produkció technikai feltételeit, titkon mégis érzi, hogy hiányzik a valódi tudása.

stressz ellen –

reggelre még előző este. **Ne hagyatkozz az** ..., ami nem működik rendszeren. **Legyenek** ... **gyen** fontossági sorrend az életedben. **Ke-** ... **ól** mindig készíts másolatot. Kérj segítséget **eladatokat** oszd fel kisebb, átlátható **részek-** ... **olyogj** többet. Gondolj arra, hátha esni fog. **erüld** a nagyon szűk ruhákat. **Vegyél pez-** ... **ad** győztesnek. Fejleszd a humorérzékedet. **pod.** Állíts magad elé célokat. **Köszönj egy** ... **zz** lassabban. Kezdj bele új dolgokba. **Hagyj** ... **elért** eredményeidet. **Tedd meg még ma.** A ... **Néze**gess műalkotásokat. Tartsd a súlyodat. **gajaidat.** **Mindig legyen egy B-terved.** Tanulj ... **át** szükségleteidet. Tanulj meg hallgatni. **Is-** ... **másokban is.** Röptess papírrepülőket. **Tornázz** ... **Takaríts ki egy szobát.** Menj más útvonalon ... **el).** Ne feledd el, hogy mindig van választá- **kat akarj „megjavítani”.** Aludj eleget. **Dicsérj** ... **z** életed hátrálévő része még rád vár.

A próba az „alvilágjárás”: három napot kell a föld alatt eltemetve tölteniük, és harmadnapra „fel kell támadniuk”. Simon vállalja a kihívást, rivaldafény nélkül és egykedvűen – közben legalább jól kialussza magát. S hogy hogyan végződik a történet? November második szombatján kiderül.

Az biztos, hogy a valódi feltámadáshoz, megújuláshoz át kell menni a halálón: mélyre kell ásni önmagunkban, megszabadulva a múlt terheitől, a régi ragaszkodásoktól. Csak a mély, belső átalakulás segíthet abban, hogy megtisztulva ébredjünk, talán egy magasabb és értékesebb életre, új álmok reményében.

Enyedi Ildikó filmje azért nyújthat emlékezetes élményt, mert segít lelassulni, megállni a hétköznapi pörgésében. Arra ébreszt rá, hogy a külső események mögött mindig meghúzódik egy mély, belső emberi történet is.

Minden filmbarátot szeretettel várunk egy közös kalandra, belső utazásra a novemberi filmvetítésen!

Hóbor Anita

Programajánló

Az Új Akropolisz Filozófiai Iskola
25 éve Magyarországon

A FILOZÓFIA VILÁGNAPJÁNAK HAZAI RENDEZVÉNYEI

A belépés díjtalan

Bővebb információ a programokról:
www.ujakropolisz.hu/minden_program

Támogatóink:

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Egyesült Nemzetek
Nevelésügyi, Tudományos és
Kulturális Szervezete

Főnix Kultúrműhely • Budapest, VIII., Rigó u. 6–8.

2011. november 15–25.

A filozófia, Ariadné fonala

Kiállítás neves filozófusok életéről, munkásságáról, világhéperől: megtekinthető többek között Szókratész, Marcus Aurelius, Giordano Bruno, Konfuciusz, Helena Petrovna Blavatsky és a reneszánsz humanizmus tablója.

2011. november 15. kedd, 18.30

Firenze, a reneszánsz szellemi műhelye

Zseniális emberek tucajtai egy városban • Az egység győzelme a széthúzás felett – hogyan sikerülhetett ez? • Magyar reneszánsz Mátyás udvarában

2011. november 17. csütörtök, 18.30

Stand-up filozófia

Nehéz lenne meghatározni, kit nevezhetünk bölcsnek. Egy találó mondás szerint azonban akinek nincs humorérzéke, az garantáltan híján van a bölcsességnek is.

Úgy tűnik, a humor és a jó kedély nélkülözhetetlen útítársak a bölcsességhez vezető úton.

Nemcsak azért, mert fejleszti azt a képességünket, hogy a dolgokat más, számunkra szokatlan nézőpontból is megvizsgáljuk, hanem azért is, mert a nehéz helyzetekben segít derűsnek maradni, hogy a sérelmek és a kifogások helyett inkább a megoldást keressük.

Ahogy Ancsel Éva frappánsan megfogalmazta: „*Akinek nincs humorérzéke, az kicsinyke vétkeket se tud megbocsátani. A humorérzék tehát etikai jelentőségű.*”

Mindennek tudatában, gyakorló bölcsességkeresőként összekötöttük a kellemeset a hasznossal, és tettünk egy kísérletet, hogy a filozófiát a könnye(de)bbik végén fogjuk meg. Így született meg a stand-up filozófia műfaja.

Most novemberben, a filozófia világnapi szösszenetekből megtudhatjuk, hogy mit szólnak a filozófusok a halálhoz, hogy helyes-e a helyes cselekvés, mi köze van Buddhának a reggeli kávéhoz, valamint tovább bővíthetjük filozófiai ismereteinket.

2011. november 19. szombat

10.00–13.00 • Varázslatos filozófia

Beszélgetések, élménybeszámoló a filozófia megújító, inspiráló erejéről

- A varázsmesék hőse is filozófus?
- Csodák és varázslatok az építészetben filozófusszemmel
- Szemléletváltás a muzeológiában
- Filozófiai elvek a gyógypedagógiában
- Az égbolt és a lélek csodái – analógiák és összefüggések: a Hold és a csillagok hatásáról

16.00–18.30 • Konfuciusz

Filmvetítés és beszélgetés a kínai bölcst tanításainak aktualitásáról

10.00–19.00 • A filozófia, Ariadné fonala

Kiállítás neves filozófusok életéről, munkásságáról, világképéről: megtekinthető többek között Szókratész, Marcus Aurelius, Giordano Bruno, Konfuciusz, Helena Petrovna Blavatsky és a reneszánsz humanizmus tablója.

EGER • Agria Park, Törvényház u. 4.

2011. november 14–24.

Ariadné fonala – kiállítás

Kiállítás neves filozófusok életéről, munkásságáról, világképéről. A kiállításról természetesen kvízeink és éretykerekünk sem hiányozhatnak.

2011. november 17. csütörtök, 18.00

A filozófia világnapján az érdeklődők részt vehetnek **Szellemi kalandtúra** című kurzusunk nyílt óráján. Téma: Konfuciusz, a természeti és társadalmi törvények ismerője.

2011. november 19. szombat, 14.00

Manók, nimfák, tündérek – a természet elemei szellemei

A természet látható és láthatatlan lényeiről, akiket az előadást követő „Gondold újra”-alkotóházban életre is kelthetünk.

2011. november 17. csütörtök

17.00–17.45

Fernando Schwarz előadása: Ozirisz és Ízisz misztériumai – filmvetítés

17.00–17.45

Tárlatvezetés, szenet játék

17.45–18.30

Mérlegen a szív – élet és halál az ókori Egyiptomban – előadás

Miért volt az egyiptomiak számára a legnagyobb büntetés az, ha Egyiptomon kívül haltak meg? Mumifikálás, sírfeliratok, rítusok, halotti könyvek segítettek a lelket a túlvilágon, amikor „A lélek kilépett a ragyogó nappali fényre...” és számot adott életéről.

2011. november 10–23.

Egyiptom – kiállítás

Az ókori Egyiptom gondolkodásmódjának, kultúrájának és életének bemutatása, több mint húsz poszteren.

PÉCS • Roxy Kávéház – Lovagterem, Király u. 36.

2011. november 15–19., 14.00–18.00

Ariadné fonala – kiállítás • 14.00 óra előtti látogatást iskolai csoportok és egyetemi hallgatók előzetesen a pecs@ujakropolisz.hu e-mail címen egyeztethetnek.

2011. november 15. kedd

18.30 • **Labirintus vagy útvesztő?**

Az Ariadné fonala-projekt

19.30 • **Filozófia, az élet művészete**

Filmvetítés és beszélgetés

2011. november 16. szerda

18.30 • **Sorsunk a kezünkben van!**

Zrínyi Miklós, a vitészség filozófusa

2011. november 17. csütörtök

18.30 • **Szellemi kalandtúra**

A filozófiai sorozat bemutatkozó előadása

19.30 • **Filozófia, az élet művészete**

2011. november 18. péntek, 18.00 és

2011. november 19. szombat, 17.00

Konfuciusz

Filmvetítés és beszélgetés

Concordia Kultúrműhely • Szeged, Szivárvány u. 3/a

Filozófusok a szerelemtől – avagy mit tanulhatunk a bölcsesség szerelmeseitől?

Előadás, beszélgetés és jelenetek a szerelem témakörében

2011. november 17. csütörtök

18.00 • Szókratész – Diotima lépcsője

19.00 • Platón – Lakoma

20.00 • Plótinosz – a megismerés útjai

2011. november 18. péntek

18.00 • Giordano Bruno – A kilenc vak mítosza

19.00 • Ficino – a szerelem természete

20.00 • Erich Fromm: A szeretet művészete

2011. november 17. csütörtök

18.00 • **Ariadné fonala** – a kiállítás megnyitója

18.30 • **Szókratész védőbeszéde** – részletek

20.00 • **Az életelvek fontossága** – beszélgetés

2011. november 18. péntek

18.00 • **Az ember, aki fákat ültetett** – animációval kísért előadás

19.30 • **Hogyan válj az emberiség egyik szerény jótevőjévé?** – beszélgetés a novelláról

2011. november 19. szombat

18.00 • **Jonathan Livingston, a sirály** – diavetítéses felolvasás

19.30 • **A szellemi ébredés filozófiai útja és lépései** – beszélgetés

TÉLI PROGRAMJAINK

Bővebb információ a programokról:
www.ujakropolisz.hu/minden_program

Főnix Kultúrműhely • Budapest, VIII., Rigó u. 6–8.

2011. november 9. szerda, 18.30

Szellemi kalandtúra – filozófiai túlélőcsoomag nehéz helyzetekre

Hogyan lehet eligazodni egy olyan világban, ahol mintha minden a feje tetejére állt volna? Fel akarsz fedezni, milyen képességek rejlenek benned?

A tanfolyam tizenkét témája során próbára teheted a filozófiai életmód tanításait és alkalmazhatóságát. Ha beválik, jobban látod majd, milyen sok minden rejlik benned, másokban és a világban, amit eddig talán nem is sejtettél.

A tanfolyam hetente, szerda esténként lesz 18.30-tól 21.00-ig, és december közepéig tart.

Az első alkalom díjtalan. A tanfolyam díja havonta 3500 Ft, kedvezménnyel 3000 Ft.

2011. november 22. kedd, 18.30

Ami a földtörténetből kimaradt

Elsüllyedhet-e egy kontinens? Mit mond a lemeztektonika? Miért nem találják Atlantiszt? • Egy civilizáció öröksége

2011. november 29. kedd, 18.30

Leonardo életelvei

Aktív, alkotó életet akarsz élni? – Támaszkodj Leonardo gyakorlati tanácsaira! • Meg akarsz újulni? – Tanuld meg azoktól, akiktől da Vinci is tanulta!

2011. december 6. kedd, 18.30

Giordano Bruno képrendszere

Miért fontos a képzelet és hogyan fejleszthető? • A képek lélekre gyakorolt hatása: mit tehetünk a befogadásukért vagy hogyan védekezünk ellenük?

Belépődíj: 800 Ft,
kedvezménnyel 600 Ft

2012. január 10. kedd, 18.30

Szent matematika

Káosz, fraktálok, analógiák a természetben • Az elérhető végtelen és a nem semmi nulla: a számok és az ember fejlődése

2012. január 17. kedd, 18.30

Szent építészet

A helyválasztás és tájolás rejtelmek • Ég és föld között: az oszlopok üzenetei • Arányok: kulcs a szépséghez és a harmóniához

2012. január 24. kedd, 18.30

Szenet – egyiptomi önismereti játék

Élet a halál tükrében: hogyan lehet felkészülni a megmérettetésre?

2012. január 31. kedd, 18.30

Gazdasági válság, globális felmelegedés...

Az új etika szerepe korunkban

Megszöksz vagy megszőksz, avagy hogyan éljünk együtt a természettel? • Modern gondok, klasszikus tanácsok: melyik a legrégebbi ökológia-tankönyv?

2012. február 7. kedd, 18.30

A Sárkány éve

Eleve elrendeltség vagy szabad akarat? • Hogyan használhatjuk ki egy év erejét? • A Sárkány-jegy jellemzői az emberben és egy éves ciklusban • A Sárkány és az Öt Elem

2012. február 14. kedd, 18.30

Ámor és Psziché mítosza

Előadás művészeti etüddökkel

A történetben Psziché, a Venus szépségével vetekedő halandó hosszú próbák során át jut el halhatatlan szerelméhez, az isteni Amorhoz.

Belépődíj: 800 Ft,
kedvezményel 600 Ft

Hunyadi Kultúrműhely • Budapest, I., Attila út 29., 1/7. (kaputel.: 24)

2011. november 19. szombat, 19.00

Az európai zenetörténet évszázadai – 1.

2012. január 14. szombat, 16.00

Az európai zenetörténet évszázadai – 2.

Az Accelerando Együttes és vendégeinek ismertetéssel egybekötött hangversenysorozat • Ritkán játszott darabokról és darabokat hallgathatunk az elmúlt évszázadok hagyatékából.

2011. november 26. szombat, 16.00

Van királyi út – a szerethető matematika

Hogyan lehet megszeretni a matematikát, a gondolkodást?

„Az igazat érteni, a szépet érezni, a jót gyakorolni kell.” (Bolyai János)

2011. december 17. szombat, 16.00

Anh – a kulcs, hogy jól sikerüljön a Karácsony

A téli napfordulón a fény győzelmet arat a sötét felett. Az élet legyőzi a halált – miért lehetünk ebben biztosak? • Az előadás ideje alatt a résztvevők megfesthetnek egy Anh szimbólumot, az élet kulcsát.

2012. február 25. szombat, 14.00

Ji King szeminárium

Kérjük, a szemináriumra minden érdeklődő előzetesen e-mailben regisztráljon az alábbi címen: hunyadi@ujakropolisz.hu
Akinek van, hozza magával a Ji King Richard Wilhelm-féle változatát, Pressing Lajos fordításában.

Belépődíj: 800 Ft,
kedvezményel 600 Ft

2011. november 8. kedd, 18.30–20.00

Hastáncoktatás kezdő szinttől

A hastánc egy olyan mozgásforma, amit korlátár nélkül bármikor el lehet kezdeni, és bármennyig lehet művelni: a benne rejlő nőieséget és szabadságot fedezzük fel. Csatlakozhatsz hozzánk egész novemberben, utoljára pedig december 6-án.

2011. december 3. szombat, 16.00

Ajándékfurfangok – téli szöszmötölés

Újra felhasználjuk a már kidobásra ítélt textilt, papírt, vasat, hogy a legkisebb maradék anyag, cérna és gomb is értelmet nyerhessen.

2011. december 10. szombat, 16.00

Az ember, aki fákat ültetett – filmvetítés és beszélgetés

2012. január 14. szombat, 16.00

Baran – filmvetítés és beszélgetés

2012. január 28. szombat, 16.00

Maja és azték szimbólumok világa

A maja és azték civilizációkban többre becsülték a minőséget a mennyiségnél. A labdajáték nem a sporthoz kapcsolódott, hanem a kozmikus csillagmozgásokhoz, naptáraik pedig sokkal hosszabb időciklusokat öleltek fel, mint amilyenekben ma gondolkodunk. Nevelési elveikkel elsősorban önmagukat uraló harcosokat formáltak.

Belépődíj: 600 Ft,
kedvezményel 500 Ft

Concordia Kultúrműhely • Szeged, Szivárvány u. 3/a

2011. november 9. szerda, 18.30

Szellemi kalandtúra – filozófiai túlélőcsomag nehéz helyzetekre

1. modul – A tanfolyam témáiból:

Megérthető-e az élet? • Látjuk-e a különbséget valóság és illúzió között? • Az ember és a világegyetem hét dimenziója • A lélek csendes hangja • A szenvedés okai és értelme

Az első előadás díjtalan, a kurzus teljes díja felnőtteknek 2000 Ft, kedvezményel 1800 Ft. Az előadások külön-külön is látogathatóak, ekkor előadásonként a belépő 500 Ft.

SZÉKESFEHÉRVÁR • Ribillió Kávéház, Rózsa u. 1.

2011. november 27. vasárnap, 18.00

A győzelem művészete – kávéházi beszélgetés

Ma mindenki nagy, végső győzelemre vágyik. A legjobbak akarunk lenni, mintha a második hely már semmit sem érne. De hányan lehetnek elsők, másodikok vagy harmadikak? Ha a győzelem azt jelenti, legyőzni a másik embert, akkor csak kevesen érhetik el a célt. De ha a győzelem önmagunk legyőzését jelenti, azt, hogy minden nap egy kicsit jobbak vagyunk, mint tegnap voltunk, hogy képesek vagyunk felállni és újra elindulni, ha elestünk, máris győztesek lehetünk mindennap.

A belépés díjtalan

Álmodni jó

„A lélek akkor öregszik, ha már csak a földön járnak a vágyai, szárnyatlanul.”

1. Minden ember törekszik a boldogságra. A sztoikusok szerint mi az emberhez méltó boldogság?

- A) Ha mindig eléri újabb és újabb vágyait.
- B) Lemondani a vágyakról, az álmokról, sőt az életről magáról is.
- C) Ha vágyak helyett akaratunk és értelmünk vezérli az életünket.

2. Álmodni jó, de...

- A) ...az álmok eléréséért minden nap tenni kell valamit.
- B) ...nagy álmok szövögetése helyett inkább a hétköznapi élet kihívásainak kell megfelelni.
- C) ...előbb-utóbb le kell szállni a földre, és be kell látni az ábrándok hiábavalóságát.

montázs: Császár Edina

„Miénk itt a tér...”

nyitott szemmel
a városban

fotó: Oravecz Péter

A Budapest ékkövének is nevezett városrész 235 méteres, város fölé magasodó adottságaival sok látogatót és kirándulót magához csalogat.

Ezért is válhatott 1987-ben a világörökség részévé. Kevésbé köztudott, hogy a Duna-Ipoly Nemzeti Parkhoz tartozó terület a nevezetes építmények mellett természeti kincsekben is gazdag, például Magyarországon csak itt él a sárgás habszegfű.

Hol járunk, és ki a – híres-hírhedt legendával övezett – névadója a helynek?

fotó: Bakos Bettina

Tippjeidet küldd el nekünk postán vagy e-mailben szerkesztőségünk címére (2. old.). A helyes megfejtők között jegyeket sorsolunk ki egy tetszés szerinti programunkra, vagy választhatnak egyet Fortuna füzeteink közül.

Részletek a honlapon: www.ujakropolisz.hu/ariadne